

Koronavirus a odpovědnost pořadatelů akcí

Advokátní kancelář Taylor Wessing reaguje na další dotazy, které se týkají rušení akcí. Koronavirus z pohledu zásahu vyšší moci v souvislosti s aktuální situací komentuje advokát Lukáš Míša z advokátní kanceláře Taylor Wessing Česká republika. Dotazy se vztahují především na epidemii a odpovědnost pořadatelů akcí. Nejčastěji se opakují dotazy k těmto tématům:

Odpovědnost za vzniklou škodu a finanční kompenzace

- **Smlouva a obchodní podmínky**
- **Vyšší moc jako liberační důvod / zproštění se objektivní odpovědnosti**

S epidemií koronaviru COVID-19 a jeho výskytem v Evropě dochází i k rušení dlouho plánovaných akcí s velkou koncentrací návštěvníků, kde by mohlo snadno dojít k přenosu viru a nákaze. Příklady z roku 2020 jsou zrušení barcelonského Mobile World Congress, ženevského autosalonu, přesunutí termínu realitního veletrhu MIPIM na červen 2020 nebo konání světového poháru v biatlonu v Novém městě na Moravě bez diváků. Neblahé události, kterými může být i působení přírodních sil, nemožnost dopravního spojení nebo náhlá zásadní změna okolností v konkrétním místě mohou mít vliv právě také na výstavy, festivaly i sportovní akce.

Jak je to s případnou odpovědností za vzniklou škodu a finanční kompenzací?

Případná škoda v tomto případě může vzniknout na všech stranách. U pořadatelů (ať už jsou obchodními společnostmi nebo neziskovými organizacemi), u účastníků (vystavovatelů, účinkujících) i u návštěvníků (diváků, fanoušků). Žádná z těchto stran přitom nemusí porušit zákon ani smlouvu. Všechny jsou vystaveny působení vnějších okolností, které zásadním způsobem ovlivní jejich postavení i vzájemné vztahy.

Smlouva, obchodní podmínky

Smluvní zakotvení odpovědnosti, včetně zahrnutí doložky vyšší moci (vis maior, force majeure), je řešením nejjednodušším. Smluvní vztah, odpovědnost za škodu a její náhrada se řídí prvořadě smluvními ustanoveními. Příkladem může být Mobile World Congress v Barceloně, který byl zrušen na základě rozhodnutí pořadatelů jednajících z důvodu prevence (nikoli závazného rozhodnutí státu). Pořadatel v tomto případě odkázal vystavovatele požadující odškodnění a finanční kompenzaci za zrušení akce na Obecné obchodní podmínky, ve kterých se pořadatelé zříkají odpovědnosti za veškeré ztráty, náklady, škody či výdaje (vzniklé na základě smlouvy či smluvního deliktu), jež utrpěli vystavovatelé mimo kontrolu pořadatelů, mimo jiné z důvodu nemocí, epidemií, stávek, teroristických útoků atd.[\[1\]](#)

Pořadatelům tak lze zejména doporučit zrevidovat smlouvy se souvisejícími dokumenty (obchodní podmínky a další) a prověřit, zda obsahují doložku vyšší moci. A dále posoudit, jestli např. pod toto smluvní ujednání spadá také rušení událostí rozhodnutím pořadatele na základě prevence, tedy nikoli jen na základě závazného nařízení příslušného orgánu státu (bezpečnostní rady státu, vlády, ministerstva, státního zdravotního ústavu apod.).

Lze také předpokládat, že pořadatelé budou pojištěni pro případ nenadálé situace a vzniku škody.

V té souvislosti je velmi vhodné prověřit rozsah pojištění, včetně případných výjimek.

Vyšší moc jako liberační důvod

V českém právu je koncept vyšší moci zakotven jako zvláštní liberační důvod. Smluvní strana tak může použít odkaz na vyšší moc i bez smluvního zakotvení. Tento důvod ale nepůsobí vůči celému vztahu, ale jen ve vztahu k následkům porušení povinnosti. Znamená to, že z důvodu vyšší moci nezanikají právní vztahy účastník-pořadatel ani pořadatel-návštěvník, ale dotčená smluvní strana se může zprostit odpovědnosti za případnou škodu.

Je přitom otázka, nakolik je výskyt koronaviru a situace vzniklá v každém konkrétním okamžiku okolností vyšší moci. Primárním cílem by vždy mělo být naplnění vůle stran, splnění smlouvy, tedy v případě dané akce její uspořádání. I soudní judikatura posuzuje liberační důvody poměrně přísně. **Zdaleka ne každé opatření spočívající ve zrušení akce tak bude mít skutečně základ v okolnosti vyšší moci. Podle všeho to tak bude v situaci, kdy akce je zrušena na základě rozhodnutí státu. Na druhou stranu prevenční rozhodnutí pořadatele, účastníka nebo návštěvníka ještě nemusí být učiněno za okolností odůvodňujících uplatnění vyšší moci. V žádném případě to neznamená to, že by strany měly rezignovat na svou prevenční povinnost. Ale budou muset vždy zvážit, zda jsou okolnosti takové, že jim umožní využít odkazu na vyšší moc a bez následků svou povinnost porušit. To budou muset navíc učinit s dostatečným předstihem, o vzniku okolností vyšší moci je nutno informovat co nejdříve, tj. nikoli až v době prodlení, a překonat i případnou překážku, je-li to možné. Daná strana pak podle okolností bude mít možnost úspěšně se vyvinut z povinnosti hradit vzniklou škodu.**

Návštěvníci mohou být i v postavení spotřebitelů, nicméně při zrušení akce (odstoupení od smlouvy) neobdrží od pořadatele žádné protiplnění. Proto by jim ze strany pořadatele mělo být kompenzováno vstupné, ať už v podobě finanční nebo jiné (možnost vstupné uplatnit na jinou či další akci, je-li to přiměřené). Okolnosti vyšší moci se vůči nim uplatí ve vztahu k souvisejícím vícenákladům za cestování a ubytování z důvodu dané akce, pokud už musely být vynaloženy.

Samotní pořadatelé nesou riziko neuskutečnění akce a vlastní škodu s tím spojenou, zejména v podobě ušlého zisku. Kompenzace přichází v úvahu z jejich pojištění (což je zcela samostatný právní titul). U neziskových organizací je to obdobné a navíc není vyloučeno získání příspěvků od státu v nějaké formě, ovšem ani to už nemá přímou souvislost s právní odpovědností.

Hledání transparentních odpovědí

Odlišná řešení a východiska se tedy mohou uplatnit v případě smluvního ošetření doložkou vyšší moci, v případě rozhodnutí ze strany pořadatelů nebo v případě, kdy se pořadatelé musí podřídit rozhodnutí příslušného orgánu státu. Pro všechny strany je jistější a transparentnější, pokud je řešení nenadálé situace popsáno ve smlouvě nebo jejích podmínkách. To se přitom nemusí týkat jen velkých mezinárodních akcí, ale na podobné situace by měli pamatovat i pořadatelé těch lokálních, zvlášť když je to hlavní náplní jejich činnosti.

[TaylorWessing e|n|w|c advokáti v.o.s.](#)

U Prašné brány 1078/1
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 819 216
e-mail: sosna.direct@taylorwessing.com



[1] K dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Preventivní restrukturalizace – živý pes je na tom lépe než mrtvý lev](#)
- [Nález Ústavního soudu – Lhůta dvou let od narození dítěte pro uplatnění nároku na výživné a některé náklady neprovdané matce je lhůta prekluzivní \(propadná\)](#)
- [Mimořádné ředitelské volno a mimořádné vzdělávání distančním způsobem pro období epidemie onemocnění COVID-19](#)
- [Požadavek zaměstnavatele na povinné očkování svých zaměstnanců proti onemocnění COVID-19 a jeho trestněprávní souvislosti](#)
- [Aktuální rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ČR regulující dopady pandemie COVID-19 v oblasti podnikání a občanského života aneb zrušení „povinného“ očkování](#)
- [Boj s epidemií prostřednictvím omezení provozoven: Sleva z nájemného a podstatné změny okolností dle německé rozhodovací praxe](#)
- [Obnovení programů COVID - Nepokryté náklady a COVID - 2021](#)
- [Povinné očkování proti COVID-19? Ano, ale jen pro určité skupiny osob](#)
- [Je nutný souhlas druhého rodiče s očkováním proti COVID?](#)
- [Očkování, přeočkování a strategie „naučit žít s virem“ z pohledu soutěžního práva](#)
- [Aktuální povinnosti při odjezdu zaměstnanců na dovolenou a návratu z ní spojené s protiepidemickými opatřeními](#)